

indrømmer jeg de Herrer — og jeg kan forsikre Dem om, at der ingen Ryg er herinde, der kender mere til Kapitalens Overgreb og til Magtovergreb i det hele, end min gør, saa min Opfattelse hidrører ikke fra, at jeg personlig har stærk Sympati for det kapitalistiske. Men de Herrer se bort fra, at Kapitalen er en aldeles nødvendig Produktionsfaktor, en af de allervigtigste Faktorer i Produktionen, om hvilken man ikke saadan paa et Stykke Papir kan sige: Den ville vi have eller ikke have! Den er der nu en Gang, og gaa De paa den Kapital fra alle Leder og Kanter, ende De med ikke at ekspropriere den, saaledes som De i Deres Vildfarelse ønske det, men med at ekspatriere den, og det er noget helt andet. Og naar den Tid kom, at dette skulde ske i nogen større Udstrækning ved Hjælp af en Toldlov eller lignende, er det min Overbevisning, at de Herrer ikke ville høste Tak af dem, der staa bag ved dem, og hvis Repræsentanter De ere. Og med Rette, thi, Deres gode Villie ufortalt, De have da handlet galt.

Dermed er jeg færdig med, hvad jeg foreløbig har at sige om dette Forslag. Jeg vil blot føje til, at det forekommer mig, at den Tanke, som den højtærede Finansminister afviste under Forelæggelsen, nemlig at der muligvis kunde gøres noget med to Tariffer under Hensyn til Traktat-afslutninger, dog var en Overvejelse værd. At sige, at det er noget, vi ikke kende til, at det er en gammel Tradition her i Landet, at vi arbejde kun med een Tarif osv. osv., har ikke noget paa sig, fordi man her udelukkende bør tage det praktiske Forhold i Betragtning: Kan det betale sig, eller kan det ikke betale sig? Det, man laver Toldpolitik ud fra, og det, man laver Handelspolitik ud fra, er det rent nationalegoistiske Hensyn: Kan det betale sig her i dette Land, eller kan det det ikke? Kunne vi skaffe mere Arbejde i Landet, og kunne vi skaffe bedre betalt Arbejde? Det er det, som vil være Hensynet for mig ved Behandlingen af Loven. Ud fra dette Hensyn vil jeg forhandle, ikke ud fra noget andet.

N. Neergaard: Meget af det, der er sagt under denne Tolddebat, kunde bibringe en den Tro, at det, Kampen drejer sig om, er de store Principper om Beskatning paa Brugsartikler eller direkte Beskatning, Principmodsatningen mellem Beskyttelse og Frihandel og deslige. Og dog er det øjensynligt, at der i Virkelig-

heden ikke er saa stor Principmodsatning til Stede ved Behandlingen af denne Sag, som der har været i tidligere Aar, og som man ofte kunde tro efter de Bemærkninger, der faldt. Hovedsynspunkterne for den forelagte Reform er Ophævelse eller Nedsættelse af Tolden paa rene Livsfornödenheder og Produktionsfornödenheder, en rimelig Nedsættelse af Beskyttelsestolden, foretaget saaledes, at man ikke pludselig og paa brutal Maade stiller Virksomheder, der ere opvokse under Beskyttelsen, blot for Udlandets Konkurrence, og saaledes at man navnlig holder en varsom Haand over det mindre Haandværk, og endelig en Forhøjelse af Tolden paa Luksusartikler. Det er de Hovedsynspunkter, som betegnede den højtærede Finansministers Forslag, og det er de Hovedsynspunkter, vi i Virkeligheden alle ere gaaede ud fra i de sidste 10 Aars Forhandlinger og Afstemninger om Toldsagen.

Alle Venstremænd og alle Socialdemokrater i dette Ting have uden Undtagelse i de sidste 10 Aar været i meget høj Grad inde paa Overenskomstens og Kompromis'ets Vej med Hensyn til Toldsagen. Det vare vi allerede i Toldkommissionen, det vare vi i endnu højere Grad under den efterfølgende Behandling her i Tinget og ved det saakaldte Køedt-Lüttichau'ske Toldkompromis. Der var ikke Tale om, at Venstre under disse Forhandlinger hejse Frihandelens rene Fane, der var ikke Tale om, at der fremkom saadanne Forslag, som den Gang Toldloven blev vedtaget i 1863, de radikale Hage'ske Forslag f. Eks. om en saa godt som fuldstændig Overgang til det engelske Finanssystem, til en radikal Værditold-Beskatning o. l. Nej, vi stak Fingeren i Jorden og lugtede, hvor vi vare. Vi erkendte, saaledes som den højtærede Finansminister nu har erkendt i den Tale, hvormed han forelagde Toldlovforslaget her, at vi befinde os i en Tid, hvor den europæiske Vind blæser imod os, der i det hele anse den stærke Protektionisme, som raader rundt omkring i Europas fleste Stater, for en Vildfarelse. Vi erkende, at Vinden er os imod, og at vi ikke kunne naa saa vidt med den Vind, der nu blæser, som vi kunde under gunstigere Forhold. Det er ikke noget nyt, den højtærede Finansminister her har udviklet; det erkendte vi alle, den Gang vi sade i Toldkommissionen, og den Gang vi sluttede det Køedt-Lüttichau'ske Toldkompromis. Derfor bøjede vi af ved en lang Række af Positioner, derfor indskrænkede vi vore